

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЪ-ФАРАБИ

AL-FARABI KAZAKH
NATIONAL UNIVERSITY

ХАБАРШЫ

ЭКОНОМИКА СЕРИЯСЫ

ВЕСТНИК

СЕРИЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ

BULLETIN

ECONOMY SERIES

3(115) 2016

ХАБАРШЫ

ЭКОНОМИКА СЕРИЯСЫ №3 (115)

ISSN 1563
Индекс 75881;

25.11.1999 ж. Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде тіркелген

Күәлік №956-Ж.

Журнал жылына 6 рет жарыққа шығады

ЖАУАПТЫ ХАТШЫ

Когут О.Ю., аға оқытушы

(Қазақстан)

Тел.: +777017147474

E-mail: koghut.oksana@mail.ru

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

Ермекбаева Б.Ж., э.ғ.к., доцент –
ғылыми редактор (Қазақстан)

Қазбекова Ж.Б., Ph.D доктор, доцент м.а. –
ғылыми редактордың орынбасары (Қазақстан)

Когут О.Ю., аға оқытушы –
жауапты хатшы (Қазақстан)

Қазбеков Б.К., э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Мұхтарова К.С., э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Мұхамедиев Б.М., э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Сағиева Р.К., э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Байдильдина А.М., э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Арзаева М.Ж., э.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Садыханова Г.А., э.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Бобров Л.К., т.ғ.д., профессор (Россия)

Трифилова А., Ph.D доктор (Великобритания)

**КАЗАК
УНИВЕРСИТЕТІ**
Б А С П А У Й І

Ғылыми басылымдар бөлімінің басшысы

Гульмира Шаққозова

Телефон: +77017242911

E-mail: Gulmira.Shakkozova@kaznu.kz

Редакторлары:

Гульмира Бекбердиева,

Агилә Хасанқызы

Компьютерде беттеген

Айша Қалиева

Жазылу мен таратуды үйлестіруші

Молдір Әміртайқызы

Телефон: +7(727)377-34-11

E-mail: Moldir.Omirtaikyzy@kaznu.kz

ИБ №9821

Басуға 26.06. 2016 жылы қол қойылды.

Пішімі 60x84 ¹/₈. Колемі 23,75 б.т. Офсетті қағаз. Сандық бас.

Тапсырыс №3505. Таралымы 500 дана. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.

050040, Алматы қаласы, Әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйінің баспаханасында басылды.

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

Акимбаева К.Т.,
Жумабаева М.Д.

Необходимость развития экологического аудита в Казахстане

Akimbaeva K.T.,
Zhumabayeva M.

The necessity of environmental audit development in Kazakhstan

Акимбаева К.Т.,
Жумабаева М.Д.

Қазақстанда экологиялық аудитті дамытудың қажеттілігі

В условиях развития рыночных отношений в Казахстане шую остроту приобретают проблемы, связанные с воздействием окружающей среду. В частности, вопросы оценки наносимого ущерба и оценки риска от этого ущерба встают как перед самими пользователями, так и перед государственными и общественными организациями. Приход в Казахстан нового экономического порядка характеризуется необходимостью пересмотра роли и значения старых экономических инструментов в государственной политике, а также и необходимостью введения новых эколого-экономических понятий, как экологический аудит. В то время как в странах Запада уже существует теоретический и практический опыт его применения, Казахстан еще только начинает внедрять данную технологию. В ходе этого процесса проявляются отсутствие нормативно-правовой базы, нехватка методик и процедур, острая практика, острый дефицит информации, литературы и исследований по этим вопросам.

Ключевые слова: экология, аудит, оценка, экологический аудит, процедуры аудита.

With the development of market relations in Kazakhstan associated with the impact on the environment are becoming increasingly acute. In particular, assessment of the damages and risk issues arise to nature managers as well, as to the state institutions and public organizations. A new economic order arrival in Kazakhstan characterized by the need to review the role and significance of economic tools in public policy, as well as to introduce the new environmental and economic concepts such as environmental audit. In Western countries already have theoretical and practical experience in its application, Kazakhstan is only beginning to implement this technology. Manifested lack of regulatory framework, procedures and practices, acute shortage of information, literature and researches on these issues becoming apparent during this process.

Key words: ecology, audit, evaluation, the environmental audit procedures.

Қазақстанда нарықтық қатынастардың өрі қарай дамуымен ортаға тигізетін әсерімен байланысты өткір проблемалар танылып отыр. Атап айтқанда, залалды бағалау сұрақтары және тау-кен бағалау, басқару элементтерін жүзеге асыратын мемлекеттік органдар, жеке және қоғамдық ұйымдарға ғана емес, осы кәсіпорндардың өздеріне де қиындықтар туғызуда. Қазақстанда жаңа экономикалық тәртіпті енгізу ескі мемлекеттік саяси-экономикалық құрылымды қайта қарастырып қана қоймай, сондай-ақ экологиялық аудитті және экологиялық және экономикалық ұғымдарды енгізумен маңызын түсіне білу қажеттілігімен сипатталады. Батыс елдерінде қазірдің өзінде оны қолданудың теориялық және практикалық тәжірибесі бар, ал Қазақстан тек осы технологияны енді жүзеге асыра бастады. Осы үдіріс кезінде нормативтік базаның болмауы, методикалар мен тәжірибенің болмауы, әдебиеттер, ақпарат және зерттеу нәтижелер бойынша ғылыми-зерттеу тапшылығы көрінеді.

Түйін сөздер: экология, аудит, бағалау, экологиялық аудит, аудиторлық процедуралар.

¹Казахский национальный университет имени аль-Фараби,
Республика Казахстан, г. Алматы

²Алматы Менеджмент Университет,
Республика Казахстан, г. Алматы

*E-mail: karla74@inbox.ru

НЕОБХОДИМОСТЬ РАЗВИТИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО АУДИТА В КАЗАХСТАНЕ

В Послании Президента страны Н. Назарбаева народу Казахстана «Новый политический курс состоявшегося государства» была представлена Стратегия «Казахстан-2050», в которой среди десяти глобальных вызовов XXI века указаны угроза глобальной продовольственной безопасности, острый дефицит воды, глобальная энергетическая безопасность, истощаемость природных ресурсов.

Дальнейшее развитие нашей страны предполагает диверсификацию экономики, создание эффективных производств, экологических и ресурсосберегающих технологий. Одним из важных экономических рычагов в системе экологического менеджмента может служить процедура экологического аудита предприятий, деятельность которых связана с негативным воздействием на окружающую среду и здоровье людей. Такой аудит предусмотрен нормами действующего природоохранного законодательства.

Экологический кодекс РК содержит соответствующий раздел, в котором сведены нормы, определяющие виды, условия, состав и особенности его применения [1]. Для многих хозяйствующих объектов Казахстана сегодня экологический аудит не только норма закона, но и способ подтверждения эффективности работы систем экологического менеджмента, природоохранных мероприятий и подтверждение соответствия требованиям национального законодательства.

Необходимость экоаудита определяется требованиями законодательства, в частности:

- об охране окружающей среды при размещении, строительстве, вводе в эксплуатацию, самой эксплуатации, модернизации, реконструкции, консервации, утилизации предприятий;
- о защите населения и территории от ЧС природного и техногенного характера при различных видах деятельности;
- о безопасности при использовании атомной энергии, при осуществлении оборонной деятельности;
- при финансовой отчетности, ведении платежно-расчетных операций, выплате налогов и т.п.

Экологический аудит включает проверку следующих видов деятельности:

- выполнение экологических нормативов в соответствии с законодательством и внутрифирменными требованиями;

<i>Искаков Б.М., Берстембаева Р.К.</i> Қаржылық тәуекелдерді бейтараптандыру механизмдері және бағалау әдістері.....	162
<i>Онаптаев Д.О.</i> Единая мировая валюта: за и против	169
<i>Штиллер М.В.</i> Роль учетных рисков в достижении непрерывности деятельности компании	176
<i>Кафтункина Н.С., Попп Л.А.</i> Трасктория развития системы государственного стратегического планирования в Республике Казахстан.....	180
<i>Бордоусов О.В., Ишуова Ж.Ш.</i> Теоретические подходы к оценке совокупной факторной производительности	188
<i>Ахметова З.Б., Аликбаева А.Б., Шуренов Н.Б.</i> Банктік логистиканы қолданудың теориялық түсінігі мен артықшылықтары	194
<i>Акимбаева К.Т., Жумабаева М.Д.</i> Необходимость развития экологического аудита в Казахстане	200
<i>Купешова Б.К., Кульжабаева М.Т.</i> Таможенно-тарифное регулирование внешнеэкономической деятельности.....	206
<i>Сұятанова Б.Б., Жора А.Б.</i> Елімізде Дүниежүзілік сауда ұйымының жағдайында ауыл шаруышылығын дамытудың болашағы	214
<i>Актуреева Е.А., Заманбекова А.В., Вейсенова Г.К.</i> Problems and prospects of developing export in the agricultural sector	220
<i>Корженгулова А.</i> Влияние рыночной системы хозяйствования на процессы управления предприятием.....	226
<i>Попп Л.А., Сартова Р.Б., Айгужипова Д.З.</i> Налогообложение коммерческих банков: международный опыт и отечественная практика.....	232
<i>Жағыпарова А.О., Искаков Б.М.</i> Возможности развития Казахстанского рынка производных финансовых инструментов	240
<i>Каргабаева С.Т., Жаксыбаева А.А.</i> Методы влияния на управление рисками в сельском хозяйстве	248
<i>Альмухамбетова Б.Ж., Ермаңкулова Р.И.</i> Қазақстанның жәзіл өнеркәсіп саласында шағын бизнес пен жеке кәсіпкерлікті дамытуды ынталандыру жолдары.....	256
<i>Мунаситова М.Е.</i> Состояние и тенденции развития ювелирной отрасли в Республике Казахстан	262
<i>Сабденалиев Б., Оскенбаев Е., Заманбеков Д.Ш.</i> Жаһандық экономикалық дағдарыстар және оны шешу жолдары, «қорінбейтін қол теориясының нарықтағы тиімсізділігі»	268
<i>Товма Н.А., Тлептеев А.М.</i> Система измерителей озеленения экономики для энергоэффективного развития	278
<i>Дауешова А.Е., Куаныш С.Ж.</i> Стратегические аспекты управления устойчивым развитием городских агломераций.....	286
<i>Темирбек Е.Б.</i> Факторы и причины экономического кризиса в Казахстане.....	294
<i>Белгожақызы М., Сейдалиева Д.А.</i> Инновациялық тәуекелді азайту жолдарын жетілдіру	300
<i>Абилов С.М.</i> Мировая практика принятия управленческих решений в вузах.....	306

Нурахова Б.Л.
Сүт және сүт

Adayeva N.A.
Inclusive educ

Займенова Н.
Параметры р

Konys Zh.K.
The Role of S
in Increasing

Абилов С.М.
Мутуализм к
решений в вь

Кривощёкова
Система госу

Серибаев А.
Управление э

Авторлар тур